

KOMUNIKATY WOJENNE.

Front zachodni. Ang. oddziały „Commandas” dokonały w czwartek wypadu na wybrzeże franc. w rejonie Boulogne - Le Touquet. Celem wypadu był wywiad odnośnie umocnień i obsady nadbrzeżnej. Po wykonaniu zadania oddziały szturmowe, transportowce i eskorta wróciły bez strat. Podczas działań zatopiono niem. statek patrolowy. W czwartą z kolei noc potężne eskadry RAF-u bombardowały Bremę, atakując stocznie, rafinerie i pięć fabryk samolotów, wzniciając ogromne pożary. Inne eskadry dokonały nalotów na doki w Dieppe, Havre, Legerport oraz lotniska we Francji, Belgii, Holandii. Zestrzelono 4 niem. myśliwce, 12 ang. maszyn nie wróciło do baz. W dzień silne formacje bombowców i myśliwców bombardowały Havre, Dunkierkę, Ostendę, Calais, Boulogne oraz lotniska w Bretanii. Wypadki przeprowadzono co 2 godziny, w atakach brało udział po 200 samolotów. Obrona niem. była słaba, obie strony straciły po 4 aparaty. W ciągu ost. dwu nocy niewielkie ilości niem. bombowców zrzuciły bomby na połud. i pół. wschodnie wybrzeże Anglii. Szkody są nieznaczne, zniszczono 2 niem. bombowce. Według danych ang. dowódcza RAF-u, w ciągu 60-ciu godzin około 4.000 samolotów bryt. atakowało Niemcy i tereny okup.

Front wschodni. W tym samym czasie, kiedy ang. lotnictwo uderzyło na Niemcy od zachodu, Rosja rozpoczęła silną ofensywę od wschodu. Brak jeszcze bliższych szczegółów, wiadomo tylko, że przez masowych ataków lotniczych wzdłuż całego frontu, lotnictwo sow. bombarduje niem. lotniska. W ciągu 3-ch dni zestrzelono 259 niem. samolotów, na ziemi zniszczono 48 maszyn. Na lądzie — według ros. komunikatów — tylko działania lokalne. Na północy gen. Dietel przygotowuje uderzenie na Murzański. Na półn. zachód od Moskwy odbarto 5 niem. ataków, pod Rzewem trwają zacięte walki, gdzie Niemcy próbują przysięść z pomocą odciętemu garnizonowi w Rzewie. Baza ta jest im niezbędną w razie nowej ofensywy na Moskwę. Pod Briąńskiem piechota niem. próbowała wbić się klinem w ros. pozycje, atak odparty z ciężkimi dla Niemców stratami. Podczas ataku na ufortyfikowane pozycje Rosjan nad Dońcem poległo 2.000 Niemców.

Front afrykański. Bitwa w Libii trwa już 12 dni. Ofensywa Rommela nie poczyniła prawie żadnych postępów, a wdarcie się wojsk osi w dwie wyrwy w ang. polach minowych zostało zatrzymane i Niemcy znajdują się w nader przykrym położeniu. Komunikat z Kairo donosi o odparciu wszystkich ataków na Bir Hakeil, będące południową osią linii obronnych Aliantów. Wojska francuskie, indyjskie i ang. odrzuciły Włochów popieranych niem. czołgami. Najzaciętsze walki toczą się w 15-to kilometrowej przerwie w ang. polach minowych. Teren ten został nazwany diabelskim kotłem. Wewnątrz tego kotła formacje pancerne Rommela znajdują się pod nieustannym ogniem bryt. artylerii i bombami nurkowców. Gen. Ricci wysłał wojska bryt. i indyjskie na tyły wroga, nieprzyjacieli w walce został pobity, a alianci zajęli ważną bazę niem. Tamar na szlaku do Capuzzo. Drugi punkt o 50 km. na zachód od pola bitwy i na tyłach wroga trzymają silnie ang. dywizje pancerne, zagrażając komunikacji Rommela. Lotnictwo ang. posiadając zdecydowaną przewagę wspiera owocnie walki wojsk bryt. a długodystansowe bombowce bombardują bazy osi w Libii oraz wyspę Pantelarię. Cagliari na Sardynii i Catania na Sycylii. Wiele samolotów osi zostało zniszczonych w walkach i na

ziemi. Według ostatnich wiadomości Rommel umacnia gorączkowo swe stanowiska między Gazellą a Tmimi.

Front dalekiego wschodu. W Chinach Japończycy prowadzą dalsze operacje w prowincjach nadbrzeżnych celem opanowania lotnisk, z których można bombardować Japonię. W Birmie jap. wojska znajdują się o 190 km. od granic Indji. Japońskie siły morskie i powietrzne dokonały ataku na wyspę Midway. Atak został odparty, a cofająca się flota jap. ścigana jest przez amer. pancerniki, bitwa jeszcze trwa. Lotnictwo jap. doznało ciężkich strat, jap. pancernik i lotnikowiec zostały poważnie uszkodzone, inne jednostki zostały także trafione. Koło Australii zatopiono 2 jap. łodzie podwodne, w ciągu ost. 5-ciu dni zatopiono 7 łodzi podw. Amer. łodzie podw. zatopiły 4 transportowce ze sprzętem i wojskiem. Atak jap. łodzi podw. na port Diego Suarez na Madagaskarze, został odparty. Japońskie doniesienia o uszkodzeniu bryt. pancernika i krążownika są nieprawdziwe. Jap. lotnictwo dokonało nalotu na Duth Harbour na Aleutach.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Niemcy. Hitler pojechał z wizytą do Finlandii, gdzie odznaczył marsz. Mannerheima krzyżem orderu orła niemieckiego. Cel podróży jest jasny. Zespół panujących partnerów osi słabnie w zapale i Hitler, który dotychczas wzywał swe ofiary do głównej kwatery dla udzielania instrukcji, musiał się tym razem sam pofatygować. Hitler chce zająć Leningrad dla zabezpieczenia swego lewego skrzydła, dlatego tematem narad były wspólne operacje i żądanie jaknajwiększego udziału wojsk fińskich w tej operacji. Z kół neutralnych nadchodzą dalsze szczegóły o masowej ucieczce ludności z Kolonii, Nadrenii i Zagłębia Ruhry. Wszystkie drogi zapełnione są tłumami szukającymi bezpiecznego miejsca przed olbrzymimi nalotami. Ucieczka ma charakter żywiołowy. Gestapo nie było w stanie opanować sytuacji i wzywało wojsko na pomoc. Ogłoszono już wyroki śmierci sądów wojennych, m. inn. za rozsiewanie fantastycznych pogłosek. Szwajcya donosi o oddaniu linii komunik. w Zagł. Ruhry, wyłącznie organizacjom niesienia pomocy i dla ewakuacji. Wejście do miast dozwolone jest za policyjnymi przepustkami. Szwajcaria podaje o rozkazie wydanym holenderskiej żandarmerii strzelania do wszystkich Niemców uciekających do Holandii. Wojsko niem. w Holandii odmówiło wykonania tego rozkazu. „Kölnische Ztg” — który znowu zaczął wychodzić — pisze, że cały środek miasta i 10 kościołów zostały doszczętnie zniszczone. Przyznaje o ogromnych spustoszeniach w sąsiedztwie mostów na Renie, doków i dwora kolejowego. Spustoszenia są tak olbrzymie, że ludność musi pożegnać się na zawsze z dawną Kolonią. Prasa Turecka omawiając ostatnie bombardowania pisze: „Barometr ang. lotnictwa wskazuje wyraźnie zbliżającą się depresję nad Niemcy. Wielu Niemców widzi już teraz niezawodne oznaki zbliżającego się orkanu”. Po Niemcach krąży otwarty list, wystosowany przez koła wojskowe do Brauchitcha, w którym wzywa się go do ujęcia władzy dla uchronienia Niemiec przed zagładą.

Czechy. Szef policji i wiceprotektor Czech — Heidrich, zmarł w czwartek z ran odniesionych w zamachu. W dzień śmierci w odwecie rozstrzelano 24 Czechów.

Nie jest dziś dla nikogo tajemnicą, że hitlerowskie Niemcy stoją już w obliczu katastrofy i że widmo nieuniknionej klęski, spędza sen z powiek całego narodu. I tego już nic nie zmieni i nic nie odwróci klęski. Wyrazu tej masowej konsternacji nie trzeba daleko szukać. Umizgi i szukanie kontaktów ze społeczeństwem polskim przez do niedawna tak buńczucznych Niemców, zaostrzający się antagonizm między Wehrmachtem a partią i S. S., a nadewszystko gorączka rabunku i łapownictwa ze strony Niemców; zbyt jaskrawie sygnalizują rychły już kres współczesnej barbarii. —

I nic w tym dziwnego, że masy zrzędy, że nosy nie są tak wysoko zadarte, niepowodzenia, a raczej klęski na froncie wschodnim i libijskim, straszliwe wyniszczenie w ludziach i materiale, bezdzienne dalszej walki, coraz okrutniejsze naloty ze strony „niehumanitarnych” Ahantów, postępujące obumieranie życia gospodarczego Rzeszy i fermenty na „górach” reżimu, wszystko to musi — nawet najępszego fanatyka partii — pogrążyć w smutku i zwątpieniu.

Na tym tle wyrastają — coraz wyraźniej — rozdźwięki w sferach rządzących, które prowadzą już prosto do rozłamu w narodzie, a których istnienie stwierdził parokrotnie — nie kto inny ale sam dr. Goebels na łamach tygodnika „Das Reich”, stwierdzając dyskretnie „brak jedności narodowej”.

Po jednej stronie stanął Hitler, w towarzystwie totalnego onrawcy Himmlera, ponuraj instytucji Gestapo, służalczej partii NSDAP i zdecydowanych zbrojców SS. — To Niemcy nr. 1.

Po drugiej — Goering z generacją i Wehrmachtem, ciężkim przemysłem i jeszcze znacznie cięższym, odłamem społeczeństwa, nienawidząc go partii — To Niemcy nr. 2.

Taka konstelacja sił w narodzie niemieckim istnieje już przeszło od roku tj. od dnia wybuchu tak niepopularnej w Rzeszy wojny z Rosją, w którym to czasie postać Goeringa urosła do znaczenia „męża opatrnościowego”, a stale narastający nimb śliczego bohatera, stawia go w oczach narodu znacznie wyżej od zdewalowanego — Führera. —

Ale oddamy głos faktom. Otwórzmy dla ponumerowanych w powyższy sposób Niemców, oddzielne konta i zestawmy ostatnie wypadki, które pozwoli nam łatwiej rozjeżdżać się w sytuacji...

Na koncie Hitlera notujemy: Rozłam w OKW, skrytobójcze morderstwa dokonane na zastępach generałów — zwolenników Goeringa, a to Todta, Udetta, Reichenaua, Möldersa, czasowa dymisja nac. wódza Brauchitza i gen. von Boeka, rozszerzenie opieki nad Goeringiem i innymi generałami i w konsekwencji objęcie nac. dowództwa przez Hitlera; Porniesienie stanu SS; o 20 dywizji wysłanie w ten sposób przewagi SS. nad Wehrmachtem, wyłączenie Goeringa z komisji uzbrojenia Rzeszy, uzyskanie od Reichstagu pełnomocnictw „pana życia i śmierci”, co zbyt widocznie skierowane jest przeciw wybitnym jednostkom reżimu na wypadek usłowanego puczu, a ostatnio dymisja dwu ministrów Rzeszy tj. komunikacji i żywienia, również adherentów Goeringa.

Konto Niemców nr. 2. jest może mniej efektowne, ale za to bardziej wymowne. Główna domena Goeringa — ciężki przemysł i kierownictwo produkcji wojennej, wylamały się już definitywnie i bezpowrotnie spod wpływu partii i przeszły pod wpływ Wehrmachtu. Inicjatywa wysuwanych ostatnio propozycji pokojowych — wyszła oficjalnie od Goeringa. Od niego również również pochodzi wysłannik pokojowy, który niedawno temu był w Waszyngtonie, aby tą drogą powstrzymać Anglię od bombardowania miast niemieckich. Goering wreszcie zaprosił ostatnio pewnego przedstawiciela arystokracji polskiej, przed którym — za cenę ugody — rozrzucał miraż „wspaniałej” przyszłości Polski.

Tedy z całą obiektywnością należy stwierdzić, że „drugi garnitur” Niemiec, stanowi wcale poważne i niebezpieczne memento dla obecnego reżimu.

Bo kto ma w rękę takie atuty jak Wehrmacht, ciężki przemysł i kapitalną większość zwolenników w narodzie, ten wcześniej czy później uchwyci władzę w swe ręce.

Dojście do władzy Wehrmachtowi oznacza kres panowania partii, odwrót z obłądnej polityki i zaprzestanie przelewu krwi. Cele dalsze są aż nadto jasne. W obliczu katastrofy ratować za wszelką cenę co się jeszcze da, nie dopuścić do całkowitej zagłady i zatracenia, znaleźć jakiś język do rozmów z Aliantami i uderzeniem się w piersi: „to nie naród winien lecz partia” — uzyskać możliwie łagodne warunki kapitulacji.

Przygotowania do tego manewru są w pełnym toku, a rozwój wypadków na frontach; tudzież straszliwe bombardowanie Rzeszy, zbliżają gwałtownie termin ostatecznej rozprawy Wehrmacht — NSDAP.

Dlatego należy się poważnie liczyć z tym, że klęska Niemiec przyjdzie nie tylko od strony militarnej i gospodarczej, ale i w dużej mierze od strony frontu wewnętrznego, który jak widzimy jest zsynchronizowany z wydarzeniami na frontach.

Ale nie ludźmy się i nie sugerujmy sobie, że będzie to jakiś szlachetny zryw „zdrowego” odłamu społeczeństwa niemieckiego. Będzie to tylko zwykła konieczność losu, będzie to kupiecka kalkulacja w obliczu krachu i bankructwa, bo Niemcy silne i zwycięskie, czy to będą Niemcy cesarskie, czy wejmarskie, czy Goeringa, czy Hitlera, pójdą zawsze i na każdą — nawet największą zbrodnię, gdy tylko dostrzegą w niej korzyść, tak samo zresztą jak złamane i upokorzone będą żebrać o litość! —

Makabryczny pochód...

Teren krakowskiego ghetta stał się ostatnimi dniami widowiskiem wstrząsających scen, rozdzierających widoków mordowanych niewinnie kobiet, starców, dzieci a nawet niemowląt. Dzień 4. bm. zapisał się krwawo w historii ghetta.

Widzieliśmy SS-manów strzelających ze spokojem do kobiet trzymających dzieci na ręku. Widzieliśmy bohaterów z trzupiami czaszkami zabijających strzałami z rewolwerów — niemowlęta w wózekach. Gdzie indziej statuska nie mogąca nadać kroku, pada na bruk ugodzona kulą. Obok kobiety co w godzinie postradała zmysły gdy jej dziecko zabito — trzyma na rękę kawałek drzewa i tuli go do siebie. Ulice upstrzone plamami świeżo rozlanej krwi. Otoczone psami SS. ciągną tłumy... makabryczny pochód wysiedlonych z ghetta.

Idą czworakami z tobołkami na plecach, a kto nie może unieść swego dobytku lub nadażyć — pada od kuli lub od ran. Za nimi jadą wozy z chlebem i wodą. To im wolno mieć za pozwolenie. Idą do Prokocimia, skąd mają być wywiezieni dalej. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że jadą na śmierć, że mają być wymordowani gazami.

Wieczorem zmywano bruki i chodniki i zasypywano krwawe plamy piaskiem. Ale takich plam nie zmywa się wodą! Zabitym owijano głowy papierem i podwiązywano je sznurkiem pod szyję i dopiero po dłuższym czasie wywożono trupów za miasto.

Meble i urządzenia mieszkań wysiedlonych zabiera urząd powierniczy. Zbrodnia a zaraz po tym rabunek — oto imponująca organizacja niemiecka.

Patrząc na zdziwienie i bestialstwo SS-manów, patrząc jak ze spokojem mardują dzieci i matki przychodzi nam myśl, że przecież nawet taki pomiot szatańca miał też matkę, a może ma żonę i dziecko? Cóż tedy stało się z człowiekiem, że tak na zimno z całym spokojem — nurza się we krwi człowieczej? — Polakom pozwolono przyglądać się tym zbrodniom. I dobrze że pozwolono. Niech patrzą i widzą, niech sobie uzmysławiają co się dzieje w Oświęcimiu, na Pomorskiej czy Montelupich, niech się zaprawiają narazie przez... patrzyenie!

„Likwidacja” ghetta — jeszcze nieskończona.